14/10/2020

“Ένας τρελός”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καστορίας

Του Σεβ. Μητροπολίτου Καστορίας Σεραφείμ, Υπερτίμου και Εξάρχου Άνω Μακεδονίας

Σαν σήμερα(σ.σ. 13 Οκτωβρίου 2020), πριν από 116 χρόνια, ένας «τρελός» από τη Σχολή Ευελπίδων και από μία αριστοκρατική οικογένεια, ο οποίος είχε τη δυνατότητα να φθάσει σε υψηλά στρατιωτικά και πολιτικά κλιμάκια, ακολουθώντας τη συνείδησή του και το χρέος του προς την πατρίδα, έφθασε στη μαρτυρική Μακεδονία, την καταπιεσμένη από τη διπλή κατοχή των Τούρκων και των Βούλγαρων κομιτατζήδων, για να βοηθήσει τον πονεμένο λαό τη δύσκολη εκείνη ώρα.

Σαν σήμερα, στο χωριό Στάτιστα (σημερινό Μελά), το παλικάρι της Μακεδονίας, χτυπημένο από τα βόλια των εχθρών, άφησε την τελευταία του πνοή στα χέρια των παλικαριών του αλλά και στα χέρια του Θεού που από καρδίας αγαπούσε, σημάδι και αυτό της αυθεντικότητος του χαρακτήρα του. Τα τελευταία του λόγια ήταν : «Έκανα το χρέος μου προς την πατρίδα».

Τον έκλαψε ο εθνεγέρτης του Μακεδονικού Αγώνος, Γερμανός Καραβαγγέλης.

Τον έκλαψαν τα παλικάρια του.

Τον μοιρολόγησαν οι απλοϊκές γυναίκες του χωριού.

Τον έκλαψε όλος ο ελληνισμός, με πρώτον τον Κωστή Παλαμά : «Σε κλαίει λαός. Πάντα χλωρό να σειέται το χορτάρι, στον τόπο που σε πλάγιασε το βόλι, ω παλικάρι!».

Τον ονομάζω «τρελό», γιατί αυτό το τόλμημα αυτό, το να αφήσει δηλαδή τη θαλπωρή της οικογένειάς του, την καριέρα του και όλα εκείνα τα οποία του υπόσχονταν στην πολύβουη Αθήνα και να φθάσει στη Μακεδονία ώστε να γίνει ο πρωτεργάτης και ο πρωτομάρτυρας της ελευθερίας της, πρόκειται για μία τρέλα!

Τρελοί, άλλωστε, δεν ήταν εκείνοι που έπιασαν τα όπλα στην επανάσταση του 1821;

Τρελός δεν ήταν ο Κανάρης που είπε στον εαυτό του : «απόψε είναι το τελευταίο βράδυ της ζωής σου»;

Τρελοί δεν ήταν εκείνοι που σταμάτησαν τις σιδηρόφρακτες ταξιαρχίες των σημερινών «φίλων» μας στα χιονισμένα βουνά της Βορείου Ηπείρου;

Η τρέλα, η κατά Θεόν τρέλα, η τρέλα για την πατρίδα και για την πίστη είναι χαρακτηριστικά κάποιων ελαχίστων προσώπων της πατρίδος μας, μιας μειοψηφίας που τελικά μένει στην ιστορία, ενώ όλοι οι άλλοι εξαφανίζονται από το προσκήνιο.

Ένας τέτοιος τρελός ήταν και ο Παύλος Μελάς. Γι’ αυτό ο Γεώργιος Μιστριώτης, καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής και πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών, ως Πρόεδρος της Εταιρείας των Φίλων του Λαού, στη συλλυπητήρια επιστολή στον πεθερό του Παύλου Μελά και σπουδαίο πολιτικό άνδρα της εποχής, Στέφανο Δραγούμη, γράφει :

«Ευγενέστατε,

οι υπέρ της πατρίδος θνήσκοντες δεν είναι θνητοί, αλλά αθάνατοι. Ο γαμβρός σου, Παύλος Μελάς, θέλει είναι το σέμνωμα της νεωτέρας Ελληνικής Ιστορίας. Διό λυπήθητι τον άνθρωπον, αλλά τον Έλληνα μακάριζε».

Αλλά και η Ναταλία Μελά, η ηρωική αυτή σύζυγος του μάρτυρος Παύλου στέλνει στον Γεώργιο Μιστριώτη μια εξίσου συγκινητική, αλλά και πατριωτική απάντηση. Δεν αναφέρεται στον σύζυγό της, ούτε περιγράφει τον πόνο και τη χηρεία της,

αλλά μνημονεύει τη θυσία του μεγάλου παιδιού της πατρίδος. Γιατί, α**πό την ώρα που ο Παύλος Μελάς έπεσε ηρωικώς μαχόμενος, δεν ανήκει στο οικογενειακό της περιβάλλον, ούτε είναι ο πατέρας των παιδιών της, αλλά ο ήρωας, ο μάρτυρας, το ένδοξο παλικάρι της Μακεδονίας. Ανήκει στο πάνθεον των ηρώων, ανήκει σε όλους εκείνους που έχουν την ίδια τρέλα με αυτόν : να δίνουν τα πάντα, ακόμη και το ίδιο τους το αίμα για την πατρίδα, αφού «ουδέν πατρίδος γλυκύτερον»[1] κατά τον ιερό Χρυσόστομο.** Γράφει, λοιπόν, η ηρωίδα αυτή γυναίκα :

«Κύριε Πρόεδρε,

Βαθέως συγκινημένη δια την συμμετοχήν της Εταιρείας των Φίλων του Λαού εις το πένθος μου, παρακαλώ Υμάς να διαβιβάσητε προς το Διοικητικόν αυτής συμβούλιον την θερμήν μου ευγνωμοσύνη δια τας προς με ειλικρινείς αυτού εκδηλώσεις.

Μετά των απανταχού Ελλήνων εύχομαι και εγώ όπως η θυσία του Παύλου Μελά θεωρηθή ως αφετηρία νέας δράσεως και αποβή τη φίλη Πατρίδι ωφέλιμος».

Τώρα το παλικάρι αναπαύεται ήσυχα στον βυζαντινό Ναό των Ταξιαρχών. Κάθε βράδυ, όμως, με το άλογό του και με τον σταυρό κρεμασμένο στο στήθος του και με το σκουφί του στο κεφάλι, πάλι με το σημείο αυτό της πίστεως, ως απάντηση στους σημερινούς ηγέτες που ντρέπονται να σχηματίσουν αυτό το θεϊκό σημείο, περιδιαβαίνει τα σοκάκια της Καστοριάς, ενισχύοντας όσους απέμειναν σ’ αυτό το μετερίζι της Ορθοδοξίας και του Ελληνισμού αυτές τις δύσκολες ώρες. **Συναντάται με τον Μητροπολίτη Γερμανό Καραβαγγέλη και κουβεντιάζουν όλα εκείνα τα οποία τεκταίνονται στον τόπο μας από τους δήθεν φίλους μας. Φθάνουν, ακόμη, στα ματωμένα Κορέστεια, στις χιονισμένες κορυφές του Γράμμου και του Βιτσίου, επισκέπτονται στο Πισοδέρι τον μάρτυρα παπα-Σταύρο, συναντούν τον καπετάν Κώττα κι όλη εκείνη την ένδοξη χορεία των Μακεδονομάχων, η οποία προετοίμασε την έκβαση της ελευθερίας που πραγματοποιήθηκε με τις νικηφόρες μάχες του 1912.**

Αυτό το παλικάρι, μαζί με την τρέλα, είχε και ένα άλλο χαρακτηριστικό : είχε ένα όραμα!

Όραμα δυνατό, συγκρατημένο, στέρεο, για τον τόπο, για την πολύπαθη πατρίδα.

Όραμα που δεν περιείχε τίποτα το ατομικιστικό, που δεν στεκόταν στο συμφέρον, που δεν είχε τίποτα το φθαρτό και το άδικο.

Όραμα που ενισχυόταν από τη ζωντανή παρουσία του Θεού μέσα στον χώρο της καρδιάς του.

Όραμα από την πεποίθηση πώς ο δικαιοκρίτης Θεός είναι μαζί με τους αδυνάτους : «δίκαιος Κύριος, και δικαιοσύνας ηγάπησεν, ευθύτητας είδε το πρόσωπον αυτού»[2].

Όραμα ακαταγώνιστο που τον οδηγούσε να σταθεί κοντά στους πονεμένους, στους κατατρεγμένους ιερείς, τους δασκάλους και τις δασκάλες, ένα όραμα για να ελευθερωθεί αυτός ο τόπος.

Γι’ αυτό σήμερα, 116 χρόνια μετά το θάνατό του, αν και ελάχιστοι τον θυμούνται, **κάποιοι τρελοί ραίνουν τον τάφο του με τα δάκρυά τους και του προσφέρουν την ευγνωμοσύνη τους,** καταθέτοντας φθινοπωρινά λουλούδια από τη ματωμένη μακεδονική γη. Κι ενώ θα έπρεπε ο τόπος αυτός της θυσίας κι ο απέριττος τάφος του να είναι ένα πανελλήνιο προσκύνημα και χώρος αναβαπτισμού για τον καθένα από εμάς τους Νεοέλληνες, συμβαίνει το εντελώς αντίθετο. Γιατί, το κακό μας και το μέγα λάθος μας είναι το να ξεχνούμε την ιστορία μας και εκείνους που μας ελευθέρωσαν. **Αυτός, όμως, που ξεχνάει την ιστορία του τόπου του είναι καταδικασμένος στην αφάνεια. Γι’ αυτό οι γείτονές μας σήμερα χαίρονται με αυτό το κατάντημά μας.**

Το παλικάρι, λοιπόν, έρχεται σήμερα για να μας υπενθυμίσει πως χρειαζόμαστε όραμα.

Σήμερα, ειδικά, που χρεοκόπησε αυτό το ευδαιμονικό μοντέλο της ζωής που μας κληροδότησε η δύση.

Σήμερα που άλλου είδους ολοκληρωτισμοί οδηγούν τις τύχες του κόσμου.

Σήμερα που η πατρίδα μας διασύρεται διεθνώς και βάλλεται από εχθρούς και φίλους.

Σήμερα που οι γείτονές μας αμφισβητούν ακόμη και την εθνική μας κυριαρχία στην ελληνικότατη Μακεδονία μας, στη μαρτυρική Θράκη, στο μυρωμένο Αιγαίο.

Σήμερα που όλοι μας βλέπουν με βάση το τι έχουμε να τους δώσουμε, αφού δεν έχουν χορτάσει με τον Πολιτισμό και την Ορθοδοξία, τα Γράμματα και τις Τέχνες και όλα εκείνα που αφειδώς τους προσφέραμε μέχρι σήμερα.

Σήμερα, **το παλικάρι μας υπενθυμίζει πως χρειαζόμαστε όραμα**!

Όραμα πίστεως.

Όραμα αγάπης και θυσίας για την πατρίδα και τα ιδανικά αυτού του τόπου.

Όραμα τρέλας, για να πράξουμε κι εμείς το καθήκον μας απέναντι στην Πατρίδα, όπως το έπραξε κι εκείνος.

Όραμα λοιπόν!